19.03.2014 г. / 20:54:57

Вяра

02.04 по еретическия, †20.03 по църковния календар - Св. преподобни Иоан, Сергий и Патрикий. Св. мъченици Александра и Клавдия. Св. мъченица Фотиния. Св. Никита Изповедник

Страдание на преподобните наши отци Иоан, Сергий и Патрикий († 796 г.)

Свв. преподобни Иоан, Сергий и Патрикий. Фрагмент от стара минейна годишна икона

В дните на светейшия Иерусалимски патриарх Илия, който бил вторият по ред с това име патриарх на Иерусалим, намиращ се тогава вече под властта на сарацините (а в Цариград царували Константин и Ирина), между сарацините се разгоряла междуособна борба, от която страдала цялата страна: варварите, воювайки помежду си, опустошавали не само селата, но и градовете, като Елевтеропол, Аскалон, Газа, Скарития и много други. Нападайки внезапно, те дори и да не избивали всички хора, разграбвали всички богатства и убивали тези, които им се съпротивлявали. Те устройвали засади по пътищата, хващали преминаващите по тях, биели ги, нанасяли

им жестоки рани и им вземали всичко до последната риза; и било добре, ако се случело да оставят жив разсъблечения и наранен пътник. Тогава и светият град Иерусалим бил обхванат от голям ужас. Тук се стичали жителите на околните градове и села. Те охранявали стените и се готвели за отблъскването на разбойническите набези на варварите.

По това време била разрушена и славната обител на свети Харитон, и то така, че повече не могла да се възстанови и окончателно запустяла. Също и лаврата на преподобни Сава претърпяла много беди. В нея, при игумена Василий, се събрали от разни места свети отци, които благоугаждали на Бога с постническия си живот.

По време на сарацинските междуособици и разбойническите нападения те не изоставили своята обител. Въпреки че можели да оставят лаврата и да се спасят в Иерусалим от варварите, те не пожелали да напуснат това свято място, където били приели върху себе си Христовото иго. Веднъж умрели за света, братята не се страхували от смъртта, и като предали всецяло себе си на Христа, казвали:

- Нашият Владика, ако поиска, може да ни спаси от ръцете на варварите. А ако на Неговата праведна воля бъде угодно да ни предаде на избиване от тях, тогава нека Господ по-скоро да ни изпрати мъчението, което ще е полезно за нашите души. Да приемем - говорели си те един на друг - това, което е полезно за нас от ръцете на нашия Владика, да не се връщаме от безмълвната пустиня в мирската суета, та да не ни осъдят всички като страхливи и неспазващи заповедите на нашия Господ, Който говори: “Не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият” (Мат. 10:28). Добре е, когато хората видят такива, които се отделят от света в пустинята, за да следват Христа; и толкова по-зле е те да бъдат видени, след като немного са поживели в пустинята, да бягат

оттам поради човешки страх и да се връщат в света. Нека да не ставаме за смях пред общия за всички ни враг - дявола, който чрез страха от варварите иска да ни изгони от безмълвната пустиня в града. Той много пъти е бил побеждаван от нас с помощта на Христа, нашия Цар, и много пъти е бил прогонван и е бягал от нас, като позорно изгонено куче. На нас не ни трябват каменни стени, за да се защитим: вместо непреодолими стени, Христос е нашият Защитник, Комуто ние от свети Давид се научихме да пеем: “Бъди ми каменна твърдиня, дом за прибежище, за да ме спасиш” (Пс. 30:3). Ние нямаме брони и шлемове, няма у нас щитове, с които да отблъснем вражеските стрели, но ние имаме духовното оръжие на любовта, бронята на надеждата, щита на вярата и шлема на спасението (Еф. 6:16,17), нека с тях да се въоръжим. Няма у нас воински пълчища, с които да се защитаваме от враговете, но “Ангелът на Господа застава около ония, които Му се боят, и ги избавя” (Пс. 33:8). Защото за нас “животът е Христос, а смъртта - придобивка” (Фил. 1:21). Та нали не любовта и пристрастието към временния живот ни доведе в тази пустиня! За какво се поселихме на това пустинно място? Нима не от любов към Христа! Ако тук бъдем убити, то ще бъдем убити за Христа, за Когото и живеем тук.

С такива думи те се утешавали и ободрявали един друг и връчвайки душите и телата си на Бога, останали в лаврата. Имало и друга важна причина, която ги задържала тук: живеещите около тях съседи били враждебно настроени към това свято място и не искали нищо повече, отколкото това - да видят разрушена лаврата на свети Сава, а мястото ѝ - запустяло и без монаси. Ако братята оставели обителта за известно време, враговете веднага щели да дойдат, да изгорят църквата и килиите и да сравнят целия манастир със земята. Затова светите отци останали в лаврата. **И не били те, както е думата, като тръст, люляна от вятъра, а били подобни**

на стълпове, основани върху камък, непоклатими пред вятъра и пред налитащите изкушения. Не само за да запазят манастира, не излезли от него, но повече - заради славата на Христа Господа, Който бил прославян от техните предци и от тях самите на това място.

Така продължавали светите отци да живеят в лаврата и Всевишният Защитник, по молитвите на преподобния наш отец Сава, ги опазвал невредими от варварите, докато не настъпил часът на Неговата свята воля. Действително варварските пълчища, идвайки от Арабия или от другаде и преминавайки на път за техния стан покрай това пустинно място, много пъти идвали и до обителта, но не причинявали никакво зло, а само искали храна. Яростно гледали те към иноците, скърцайки със зъби, но срещу Божията воля не можели да направят никакво зло на Божиите раби и като взимали храна, колкото можело да се намери, връщали се в своите места и вместо да изпитват благодарност, се хвалели, че когато и да е, ще разрушат лаврата и ще опустошат това място.

Веднъж едно варварско пълчище тръгнало към лаврата с желанието да изпълни този зъл замисъл и да разграби и разруши обителта. Но случайно, близо до светия град Витлеем, то било посрещнато от войска, поставена там, за да даде отпор в случай на варварски набег. Станало сражение, варварите били разбити и обърнати в бягство, така че едва някои от тях се спасили живи. И втори път друго пълчище се отправило към лаврата със същото зло намерение. Но когато стигнали до едно селище, намиращо се недалече от лаврата, варварите открили там голямо количество вино, скрито под шубраците. Те се напили, избухнала свада помежду им и мнозина от тях се избили един друг. Така техният кроеж не успял и пълчището се разпръснало.

След това Бог пожелал да изпрати изкушение на Своите

раби, както някога на праведния Иов, та те - подобно на злато, очистено в горнило - да се окажат достойни за Бога. Господ допуснал ръцете на варварите да се докоснат до Неговите раби, на които Той бил приготвил мъченически венци.

Преподобните, които били чули как от двете пълчища, които искали да нападнат лаврата, едното било разбито от иерусалимската войска, а другото се разпаднало от само себе си, стояли без страх в килиите си, прекарвайки Четиридесетницата в обичайните трудове и пост.

В това време, по дяволско внушение, се събрали до шестдесет човека сарацини, въоръжени с лъкове, стрели и мечове. Те замислили да нападнат лаврата, като се надявали да намерят голямо богатство при монасите. В края на Великия пост, срещу Вход Господен в Иерусалим, на 13 март, във втория час на деня, варварите нападнали пустинническото място. Монасите бързо избягали от пустинническите си килии в манастира или в църквата, а варварите, с извадени мечове и обтегнати лъкове като за битка, се устремили с викове към обителта. Някои от монасите, като искали да смекчат тяхната ярост, излезли при тях и кротко започнали да ги увещават:

- Защо дойдохте при нас, които сме мирни и с никого не воюваме, като на битка с врагове, които са ви направили зло? Ние живеем в мир с всички и нито на вас, нито на някой друг никога не сме причинили зло. Затова и живеем в тази пустиня, като сме оставили всичко свое в света - за да бъдем по-далече от враждите, раздорите и битките, за да можем в тишина да оплакваме греховете си и да благоугаждаме на Бога. И ние не само, че никога не сме сторили зло на никого от вас, но, доколкото можем, се стараем да ви правим добро: на мнозина от вашите, когато са идвали тук, ние сме давали храна и подслон. Не ни отплащайте на доброто със зло. Вие по-скоро трябва да сте ни благодарни за нашите благодеяния. Също и

сега ние сме готови да ви дадем храна и да ви приютим като странници.

Но варварите яростно закрещели:

- Дошли сме не за храна, а за сребро и за злато. Изберете едно от двете: или ни дайте еди-колко си литра злато и сребро и ще ви оставим живи, или, ако не искате да ни го дадете, ще загинете от нашите ръце!

- Повярвайте - отговорили отците, - че ние сме бедни и нищи, и толкова бедни, че дори за себе си нямаме достатъчно хляб и дрехи. А златото и среброто, което вие искате от нас, ние даже и насън не сме го виждали, защото употребяваме само това, което ни е необходимо, за да преживяваме.

Тези думи на светиите разгневили варварите и те започнали да обстрелват монасите с дъжд от стрели, без да престанат да стрелят, докато не изпразнили колчаните си. Така загинали тринадесет преподобни отци, а още няколко били ранени. Варварите нахлули в килиите, като изкъртвали вратите с големи камъни и грабели каквото можели от бедното монашеско имущество. После запалили килиите и искали да направят същото и с църквата, но, по Божие усмотрение, не успели още да донесат съчки и да разпалят огъня, когато видели в далечината да се приближават някакви хора. Като помислили, че това е иерусалимската войска, която идва да защити монасите, варварите веднага се втурнали да бягат, отнасяйки със себе си ограбеното имущество на иноците. А отец Тома, който бил изкусен лекар, започнал да изважда стрелите от ранените братя, измивал раните им и им оказвал лекарска помощ. Раните били страшни: някой бил ранен в гърдите, друг - в гърба, трети - в лицето или в челото, а на някои главите били разбити от камъни, и всички били облени в кръв. Страшно било дори да се гледа.

Срещу празника Вход Господен в Иерусалим, по време на всенощното бдение, един човек съобщил на преподобните отци, че варварите се събират в голямо множество, за да нападнат обителта. Голям страх и трепет обхванал блажените отци, но те не избягали, а се приготвяли за смъртта и предавайки себе си всецяло на Бога, очаквали своя край. С приближаването на деня на Господните страдания настъпил денят и на техните. На двадесети март - Велики четвъртък, сарацините, още по-многобройни отпреди, внезапно нападнали лаврата и с нечовешка жестокост започнали по различни начини да избиват преподобните: някои убили със стрели, на други отсичали главите, трети разсичали на две, на някои отсичали ръцете и краката, а други пребивали с камъни до смърт. Тези, които останали живи, варварите събрали в църквата и искали да ги измъчват, за да им покажат къде е църковното съкровище и манастирското богатство. Сарацините обкръжили обителта и започнали строго да наблюдават околните възвишения и хълмове, та никой от монасите да не може да избяга от ръцете им. Мнозина от братята се втурвали да бягат, но варварите ги хващали и само единици от тях успели да се спасят. Така сарацините хванали блажения Иоан, който бил още юноша и чието послушание било да приема странниците в манастира, и безмилостно го изтезавали на едно възвишение: прерязали сухожилията на ръцете и краката му и го влачили за нозете по камъните от върха до църквата, така че цялата кожа на гърба му била издрана от острите камъни. А преподобният Сергий - пазител на църковните съсъди, като видял на какви мъчения са подложени отците и като се боял да не би да не устои на изтезанията и да открие на варварите мястото, където скрил утварите, тайно избягал от манастира. Той бил стигнал далече, когато варварските стражи го хванали и го повлекли насила към манастира. Когато започнал да се съпротивлява, сарацините му отсекли главата. Няколко други отци се скрили от убийците в една

пещера извън манастира, но били забелязани от стоящия на хълма страж, който ги посочил с ръка и завикал към другарите си, че в пещерата се крият монаси. Веднага един страшен варварин застанал на входа на пещерата и с гръмовит глас заповядвал на скрилите се монаси да излязат. Братята треперели от страх, а преподобни Патрикий, който бил сред тях, им казал шепнешком:

- Не се бойте! Аз сам ще изляза и ще умра заради вас, а вие стойте тук и мълчете!

Готов да положи душата си за своите братя, той излязъл сам при варварина. Когато онзи го попитал дали има още други монаси там, преподобният отвърнал, че е сам и няма други с него. Тогава варваринът го повел към църквата. Сарацините събрали светите отци в църквата и им казали:

- Откупете себе си и църквата си за четири хиляди жълтици, иначе всички ще ви избием с меч, а църквата ще изгорим!

Светите отци кротко отвърнали:

- Простете заради Бога, не проливайте напразно невинната ни кръв. Толкова злато ние никога не сме имали. Нито една жълтица не ще намерите в цялата лавра. Ако искате, вземете дрехите от гърба ни; вземете всичко, което видите и намерите, оставете ни голи, но само пощадете живота ни.

Но варварите, обхванати от ярост, допрели мечовете си до шиите на светиите, заплашвайки ги, че ще отсекат главите им и още по-силно закрещели:

- Дайте ни златните и сребърните църковни съсъди и ни покажете къде са останалите съкровища на манастира!

Светите отци отново им казали, че у тях няма никакво съкровище. Тогава сарацините ги попитали:

- Посочете ни кои са началниците ви, кой е вашият игумен?

Преподобните отговорили:

- Нашият отец игуменът не е в лаврата, той отиде по делата на манастира в светия град, а ние останалите всички сме равни помежду си.

Имало в манастира пещера, в която някога се подвизавал свети Сава. Сарацините затворили в нея всички монаси, а пред входа на пещерата натрупали сухи клони и запалили голям огън. Преподобните се задушавали от смрад и дим, а варварите продължавали да ги питат за скритите съкровища и ги карали да издадат началниците си. След това ги извели и започнали да ги изтезават и убиват по най-жесток начин, но в отговор не чували нищо, освен молитвите им към Бога. Един призовавал:

- Господи, приеми духа ми!

Друг се молел:

- Помени ме, Господи, в Твоето царство!

После варварите отново събрали всички в пещерата и пак ги измъчвали с дим. Осемнадесет души умрели в пещерата, между които били и споменатите по-горе Иоан и Патрикий; а имената на останалите, загинали от дима, или посечени с меч, или от други мъчения, знае само Бог, Който ги е записал в книгата на живота. А тези, които останали живи, жестоките и безчовечни варвари изпонаранили и избили, като ги хвърляли на земята и ги тъпчели с краката си. Когато се уморили да измъчват и убиват, без да постигнат нищо, сарацините взели всичко, което могли да намерят - някои от манастирските вещи, натоварили ги върху манастирските камили и си отишли.

Тогава няколкото братя, които останали живи, и другите, които се били скрили в планинските пропасти и пещери, събрали в църквата (която Бог спасил от изгаряне) телата на преподобните отци, убити по най-различни начини, и прекарали цялата тази нощ на спасителните страдания в ридания и плач, след което погребали телата на своите братя. А тези, които били намерени полумъртви и наранени, братята, заедно със споменатия Тома, се опитвали да излекуват. Тома впоследствие станал игумен на т. нар. стара лавра.

Така страдалчески завършили земния си живот преподобните отци в обителта на преподобни Сава. А варварите, веднага щом излезли от манастира, били поразени от Бога с внезапна смърт и изпопадали мъртви, без да ги докосне меч, по пустинята и по полята, за да станат храна на псетата, дивите зверове и птиците. Окаяните им души отишли в ада, където огънят им не угасва и червеят им не заспива, а душите на преподобните отци намерили упокоение в Божията ръка и се сподобили с мъченическа слава от Христа, нашия Бог и Спасител, на Когото, заедно с Отца и Светия Дух, отдаваме слава и поклонение во веки. Амин.

Кондак преподобных отец, во обители святаго Саввы убиенных

глас 4

Земных и тленных наслаждение/презревше яве, преблаженнии,/ пустынное житие изволивше,/ мира же краснейшее, и пищи временный возненавидевше,/ отонудуже сподобистеся Небеснаго Царствия,/ с лики мученик и постник веселящеся. Темже, чтуще память вашу,/ вопием вам прилежно:/ от бед нас, отцы, избавите.

Страдание на светите мъченици

Александра и Клавдия († 310 г.)

Тези свети мъченици пострадали при царуването на нечестивия Максимиан, който повдигнал срещу християните жестоко гонение. Тогава всички, които вярвали в Христа, независимо от тяхната възраст, били предавани на най-различни мъчения. Така постъпвал и управителят на град Амисус, където живеели тези свети деви. Той заповядал да ги заловят и да ги доведат при него. Запитани, девиците се обявили за християнки, а самия управител нарекли “жесток и безчовечен”. Затова, по негова заповед, те най-напред били разсъблечени и бити жестоко с пръчки, а след това им отрязали гърдите; след което ги повесили на дърво и стържели телата им, докато не се открили вътрешностите им, и накрая ги хвърлили в нагорещена пещ, където те предали душите си в ръцете на Господа.

Страдание на света мъченица Фотиния († ок. 66 г.)

Света Фотиния самарянка Фрагмент от стара ромейска стенопис

При царуването на римския император Нерон срещу християните било повдигнато жестоко гонение. След мъченическата смърт на светите първовърховни апостоли Петър и Павел езичниците започнали да издирват тези, които били научени от тях на вярата в Христа. В това време, Фотиния, която живеела тогава в африканския град Картаген, заедно със сина си - Иосия, безстрашно проповядвала Христовото евангелие. В същото време по-големият син на Фотиния, на име Виктор, мъжествено се биел във войната на римляните срещу варварите и след нейния край бил назначен от императора за началник на войската в град Аталия, с поръчението да подлага на мъчения намиращите се там християни. Когато управителят на града Севастиан разбрал за това, той казал на Виктор:

- Воеводо, аз зная със сигурност, че ти си християнин и че твоята майка и брат ти Иосия са последователи на Петър, а поради това ти не ще изпълниш това, което императорът ти е заповядал - от страх да не погубиш душата си.

- Аз горя от желание да изпълня волята на небесния и безсмъртен Цар Христа, нашия Бог - отговорил Виктор, - а заповедта на Нерон да преследвам християните няма да изпълня.

Тогава Севастиан казал на Виктор:

- Съветвам те като искрен приятел: подчини се на волята на императора. Защото, ако започнеш с необходимото усърдие да изпълняваш царската заповед и предадеш на съдебно разследване и на изтезания християните, които ти се удаде да издириш, тогава и на императора ще угодиш, и себе си ще обогатиш с принадлежащите им имущества; а на твоята майка и на брат ти ще изпратя писмо, в което ще им пиша да не излизат така открито на проповед и да не скланят езичниците

да се отричат от вярванията на своите предци, но нека тайно да изповядват вярата си в Христа, вашия Бог, ако искат и ти, заедно с тях, да не бъдеш предаден на мъчения.

- Никога няма да направя това - отвърнал Виктор, - и не само няма да го направя, но дори и не искам да си помисля за това - да подлагам християните на мъки или насилствено да взема нещо от тях, или пък да съветвам майка си и брат си да не проповядват Христос като истински Бог, но и аз самият желая от цялата си душа да бъда проповедник на Христа, и ще бъда, така - както са и те.

На това Севастиан отговорил:

- О, Виктор! Всички ние добре знаем какви беди ви очакват - теб, майка ти и брат ти.

Веднага щом Севастиан изрекъл тези думи, изведнъж лицето му пламнало и той паднал на земята от остра и жестока болка в очите си, а освен това онемял и въобще не можел повече да говори. Присъстващите слуги го вдигнали и го положили на легло. Така той лежал три дена, без да може да произнесе нито една дума. А след като минали трите дни, той завикал със силен глас:

- Само християнският Бог е истинският Бог, само християнската вяра е истинската вяра и едно е Кръщението - Кръщението в името на Отца и Сина и Светия Дух! Няма друга истинска вяра, освен християнската вяра!

Виктор влязъл при Севастиан и го попитал:

- От какво е предизвикана тази внезапна промяна в теб?

- Любезни Викторе! - отговорил Севастиан. - Твоят Христос ме призовава при Себе Си.

Виктор на часа се заел да го наставлява във вярата и той

приел свето Кръщение. Като излизал от купела, Севастиан внезапно прогледнал и прославил Бога. Стоящите там слуги, като видели това дивно чудо и боейки се да не бъдат поразени поради неверието си от същата болест като Севастиан, също се кръстили.

Скоро след това до Нерон достигнал слухът, че Виктор, началникът на войските в Аталия, и управителят на града Севастиан изповядват вярата на Петър и Павел, като привличат всички към себе си и ги убеждават да следват тяхната проповед. Императорът бил известен също, че и Фотиния, майката на Виктор и брат му Иосия, изпратени от апостолите, вършели същото в Картаген. Като разбрал това, императорът пламнал от гняв и изпратил войници в Аталия с поръчение да заловят и да доведат на съд пред него всички християни - мъже и жени, които живеели там. В това време на аталийските християни се явил Христос и им казал: “Дойдете при Мене всички отрудени и обременени, и Аз ще ви успокоя” (Мат. 11:28). “Аз ще съм с вас и Нерон ще бъде победен, заедно с всички, които му служат.”

А на Виктор Той известил: “От този ден името ти ще е Фотин, тъй като мнозина просветени от теб ще се обърнат към Мене.”

Христос укрепил за предстоящите страдания и Севастиан: “който претърпи докрай, той ще бъде спасен.” (вж. Мат. 24:13).

Фотиния също била известена от Господа за предстоящите ѝ страдания и съпроводена от множество християни, незабавно се отправила в Рим. Когато влязла в Рим, целият град се развълнувал и всички се питали един друг: “Коя е тази?”. А тя безстрашно проповядвала Христовото евангелие. Междувременно бил изпратен в Рим, заедно със Севастиан и с други войници, и синът ѝ Фотин, който преди се казвал Виктор. Но Фотиния изпреварила Виктор и преди него се явила пред Нерон заедно със сина си Иосия и с останалите

християни, които дошли с нея от Картаген. Нерон попитал светата:

- Защо сте дошли при нас?

- За да те научим да почиташ Христа - отговорила Фотиния.

В този момент приближените на императора му казали:

- Градоначалникът Севастиан и воеводата Виктор, които не вярват в боговете, пристигнаха от Аталия.

- Нека да ги доведат при мене - заповядал Нерон.

И когато те били доведени, ги попитал:

- Истина ли е това, което чух за вас?

- Всичко, което си чул за нас, царю, е самата истина - отговорили те.

Тогава Нерон, като се обърнал към светите жени, ги попитал:

- Съгласни ли сте да се отречете от вашия Христос, или желаете да умрете за Него?

- О, царю! - отвърнали светите жени и устремили очите си към небето, - никога няма да се отречем от вярата си в Христа и от любовта си към Него.

- А как са вашите имена? - попитал императорът.

- Аз - отговорила света Фотиния - получих от Христа, моя Бог, името Фотиния, а моите сестри са: първата, която се роди след мен, е Анастасия, втората - Фото, третата - Фотида, четвъртата - Параскева, а петата - Кириакия; а имената на синовете ми са тия: името на по-големия, когото моят Господ нарече Фотин, е Виктор, а на по-младия - Иосия.

- И така, всички вие ли - казал Нерон - сте съгласни да претърпите мъчения и да умрете за Христос Назарянина?

- Всички ние - отговорила света Фотиния - желаем това и с радост сме готови да умрем за Него.

Тогава Нерон заповядал да раздробят с железни чукове китките на ръцете им. Донесли наковалня, върху която нечестивите мъчители слагали ръцете на светиите и ги трошели. Това продължило от третия до шестия час, при което палачите три пъти се сменяли, но светите мъченици не усещали никаква болка. Разбрал за това, Нерон се смутил и заповядал да им отрежат ръцете. Ожесточени, мъчителите хванали светите мъченици, вързали им ръцете и отново ги положили върху наковалнята. Фотиния първа била подложена на това изтезание, но мъчителите, които режели със секира ръцете , много пъти се сменили, и без да постигнат никакъв успех, падали като мъртви от изнемога, а светата мъченица, оставайки невредима по силата на Христовата благодат, се молела и говорела:

- Господ е с мене, няма да се уплаша: какво ще ми стори човек? (Пс. 117:6).

Нерон вече започнал да се затруднява и да се чуди на какви още мъчения да подложи светиите, и накрая заповядал да се ослепят Севастиан, Фотин и Иосия и да се затворят във вътрешното отделение на тъмницата, а Фотиния и нейните пет сестри да бъдат отведени в неговия златен дворец, и наредил на своята дъщеря Домнина да стои постоянно при тях. Докато била в императорския дворец, Фотиния обърнала в Христовата вяра Домнина заедно със сто нейни робини и всички те приели свето Кръщение. Тя обърнала към Христа и един влъхва (маг), който веднъж донесъл на нея и сестрите ѝ питие от отровна билка, след което тя претърпяла много мъки.

Три години след това Нерон заповядал да освободят един слуга, който преди бил в числото на неговите придворни и който по негово нареждане бил хвърлен в тъмницата. Тези, които били изпратени да изпълнят заповедта, като видели в тъмницата напълно здрави светите мъченици Севастиан, Фотин и Иосия, съобщили на императора, че ослепените галилеяни виждат и са напълно здрави, а самата тъмница е светла и изпълнена с благоухание, и че от място за наказание се е превърнала в свят дом и в място за прославяне на Бога; те казали също на императора, че за светиите затварянето в тъмницата е по-голямо богатство и че при тях се събира множество народ, който повярвал в техния Бог и приел от тях Кръщение.

Като чул това, Нерон се ужасил и като заповядал да доведат пред него светите мъченици, им казал:

- Не ви ли забраних с моята царска заповед да проповядвате в Рим за Христа? И как се осмелихте да вършите това в тъмницата? Заради това аз ще ви подхвърля на много и страшни мъчения.

- Прави с нас каквото искаш - отговорили светите мъченици, - но ние няма да престанем да проповядваме Христа, истинския Бог и Твореца на всичко съществуващо!

Нерон страшно се разгневил от тези думи и заповядал да разпънат светиите надолу с главите и в продължение на три дни да ги бият с ремъци, докато не се разпаднат, както казал той, членовете им. Заповедта била изпълнена. След това той наредил да се постави стража, която да ги наблюдава през трите дни. На четвъртия ден дошли изпратените от него слуги, за да видят дали светите мъченици са още живи, но в момента, когато видели, че мъчениците висят на кръстовете и са още живи, внезапно били поразени със слепота. В това време Божий ангел слязъл от небесата, развързал светиите и ги

изцелил. Светиите, като се съжалили над ослепените царски слуги, се помолили за тях и те на часа прогледнали. Слугите повярвали и се кръстили в името на Христа, нашия Бог. Като разбрал това, нечестивият Нерон силно се разярил и заповядал да одерат кожата на Фотиния. Докато палачите изпълнявали заповедта на императора, светата мъченица пеела:

- Господи, Ти си ме изпитал и знаеш. Ти знаеш, кога сядам и кога ставам; Ти отдалеч разбираш моите помисли (Пс. 138:1,2).

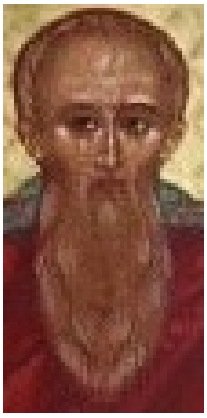
Когато одрали цялата кожа, я хвърлили в един кладенец. След това хванали Севастиан, Фотин и Иосия, отрязали им краката до коленете и ги хвърлили на кучетата, а после им одрали кожата и по заповед на императора ги хвърлили в една стара каменна постройка. След това Нерон заповядал да доведат петте сестри на Фотиния и да им отрежат гърдите, а после и на тях да им одерат кожата. Когато мъчителите се приближили до Фотида, тя не поискала някой от тях насила да извърши с нея това, както с останалите свети жени, но като застанала смело на мястото за мъчения, сама одрала кожата си и я хвърлила в лицето на Нерон, така че самият той се изумил от мъжествеността и търпението. Тогава мъчителят измислил за Фотида ново, ужасно жестоко и смъртно мъчение. По негова заповед наклонили едно към друго две дървета в неговата градина и към върховете им привързали краката на Фотида, след което пуснали дърветата и разкъсали светата мъченица. Така тя предала на Бога своята праведна и блажена душа. След това нечестивият Нерон наредил да отсекат главите на всички останали свети мъченици, а Фотиния, след като била извадена от кладенеца, била затворена в тъмница, където прекарала двадесет дена. Когато след това Нерон заповядал да я доведат при него, той я попитал дали сега ще му се подчини и дали не се е разкаяла за своето упорство и

няма ли да принесе жертви на идолите. Тогава Фотиния го заплюла в лицето и като се надсмяла над неговото безумие и над заслепения му ум, казала:

- О, нечестиви слепецо, заблуждаващ се и безумен човеко! Нима ме смяташ за толкова неразумна, че да се отрека от моя Владика - Христос и да принеса жертва на подобните на теб слепи идоли!?

Като чул това, Нерон заповядал отново да хвърлят Фотиния в кладенеца. И когато това било изпълнено, тя предала душата си на Бога и увенчана с мъченически венец, вечно се радва в Небесното Царство, заедно с всички, които пострадали с нея.

Свети Никита Изповедник (IX в.)

Свети Никита бил епископ на град Аполониада. Той се отличавал със своето благочестие и милосърдие, както и с дълбокото си познаване на Божественото Писание. По време на иконоборческите гонения иконоборците неведнъж се опитвали да го принудят да се откаже от почитането на светите икони. Той бил изпратен на заточение, където и починал - при царуването на Лъв Арменец.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017